

Oprettelsen af Israel

Oprettelsen af staten Israel skete i 1948 i efterdønningerne fra Holocaust, hvor store flygtningestrømme satte kursen mod Israel. Men det var ikke alene Holocaust, der var årsagen til statens fødsel. Tanken om et jødisk hjemland opstod allerede i slutningen af det 19. århundrede som en konsekvens af antisemitismen, og snart begyndte jøder fra hele Europa at emigrere til Palæstina. Israel har siden oprettelsen været præget af krige og konflikter med de arabiske naboer, som fra begyndelsen var modstandere af en jødisk stat.

Zionisme og jødisk indvandring i Palæstina

I slutningen af det 19. århundrede opstod den zionistiske bevægelse, som er baseret på en idé om en jødisk stat i det bibelske hjemland. Bevægelsen byggede på et gammelt religiøst håb om tilbagevenden til Zion (Tempelbjerget – synonym for den hellige by Jerusalem). Den udsprang af 1800-tallets nationale strømninger, som førte til etablering af nye nationalstater over hele verden. Dertil kom en skuffelse over, at antisemitismen ikke aftog, på trods af jødernes integration i de europæiske samfund.

De tidlige zionister opkøbte land af de tyrkiske myndigheder, som indtil 1917 kontrollerede området. Russiske jødeforfølgelser i starten af det 20. århundrede satte for alvor gang i indvandringen til Palæstina, og i løbet af 1920'erne og 1930'erne femdobledes det jødiske indbyggertal.

Palæstina som britisk mandat

Efter 1. Verdenskrig og Osmannerrigets fald (stort tyrkisk rige grundlagt 1281), overtog Storbritannien kontrollen med Palæstina som såkaldt mandatområde. I den forbindelse lovede man at se positivt på ønsket om en jødisk stat.

Det britiske mandat var præget af voldelige konflikter mellem de jødiske indvandrere og det arabisk-palæstinensiske befolkningsflertal. I 1939 var det tydeligt for englænderne, at en krig mod Tyskland var uundgåelig. Det var således vigtigt at holde sig på god fod med landene i Mellemøsten for at undgå, at de allierede sig med tyskerne.

I Mellemøsten var der stærk modstand mod en jødisk stat i Palæstina. Derfor besluttede de engelske myndigheder at indføre restriktioner på salg af jord til jøder og begrænse antallet af indvandrere. Denne beslutning kom på et kritisk tidspunkt for Europas jøder, der netop i disse år forsøgte at emigrere for at undgå nazisternes forfølgelser. Fra starten havde zionisterne ikke mange tilhængere i Tyskland, men under nazismen fordobledes tilslutningen og gjorde dermed Palæstina til det oplagte mål.

Jødiske flygtninge

Da 2. Verdenskrig sluttede i 1945, fortsatte englænderne den restriktive indvandringspolitik, men på det tidspunkt var der tusinder af overlevende jøder, som med alle midler forsøgte at komme til Palæstina. Efter at have mistet alt, ønskede de nu at starte en ny tilværelse, fri for diskrimination og antisemitisme.

Billeder af de overlevende fra kz-lejrene og af synkefærdige skibe fyldt med flygtninge øgede omverdenens sympati for tanken om en jødisk stat – særligt da englænderne åbnede ild mod flygtningene for at få dem til at vende om. Som reaktion gjorde jødiske undergrundsbevægelser i Palæstina modstand og begyndte at udføre terrorangreb på englænderne. Problemet var, at zionisternes krav om en uafhængig jødisk stat bragte dem på kollisionskurs med den arabiske befolkning, der hele tiden havde levet i området.

Oprettelsen af Israel

I 1947 overlod England spørgsmålet om etableringen af en jødisk stat til det nyoprettede FN. Her vedtog man en resolution, som delte området i en jødisk og en arabisk stat. Resolutionen blev afvist af de arabiske indbyggere, som protesterede mod, at halvdelen af deres land skulle gives til det jødiske samfund, som på det tidspunkt kun udgjorde ca. en tredjedel af den samlede befolkning. Jøderne accepterede resolutionen, og den 14. maj 1948 blev den jødiske stat Israel proklameret.

Det udløste dagen efter den første arabisk-israelske krig, som endte med israelsk sejr og en væsentlig udvidelse af territoriet i forhold til FN's delingsplan. Samtidig blev resten af de ikke-jødiske dele af Palæstina besat af Jordan (Vestbredden) og Egypten (Gazastriben). 750.000 palæstinensere blev fordrevet fra området.

I 1950'erne og 1960'erne steg den jødiske indvandring kraftigt, ligesom opløsningen af Sovjetunionen i 1989 medførte yderligere en million immigranter.

Konflikter

Israel blev ikke det sikre tilflugtssted, som jøderne havde haft forhåbninger om. Forholdet mellem Israel og de arabiske lande har været præget af krige og kriser siden statens oprettelse, og Mellemøsten betragtes i dag som et af verdens brændpunkter.

Truslen mod Israels eksistens, det palæstinensiske flygtningeproblem og Israels besættelse af arabiske landområder er nogle af de faktorer, der har forhindret en varig fred. Spændinger, voldelige konflikter og terrorhandlinger præger hverdagen.

Internt opleves det voksende muslimske mindretal og de mange ikke-jødiske indvandrere som en trussel mod den jødiske stat. Hertil kommer et problematisk modsætningsforhold mellem de ultra-ortodokse jøder, som aldrig har været tilhængere af zionismen, og ikke-religiøse jøder. Desuden sættes der i flere kredse i stigende grad spørgsmålstegn ved, om zionismen har en plads i en moderne, globaliseret verden.

<http://www.folkedrab.dk/sw51908.asp>

Loven om Tilbagevenden

Med etableringen af en jødisk stat skulle der skabes et sikkert tilflugtssted for alverdens jøder, så de aldrig mere skulle opleve forfølgelser. Det var baggrunden for Loven om Tilbagevenden fra 1950, som gav alle jøder ret til at komme til Israel og få tilkendt statsborgerskab.

Ved en lovændring i 1970 blev det defineret, at en jøde var enhver med en jødisk mor, eller enhver der var konverteret til jødedommen. Samtidig indførtes i lovteksten, at ikke-jødiske ægtefæller, ikke-jødiske børn og børnebørn og deres ægtefæller også var berettiget til israelsk statsborgerskab.

Andelen af ikke-jødiske indvandrere er derfor siden 1950erne vokset eksplosivt. I slutningen af 1990erne var 53 % af indvandrerne således ikke-jøder. Denne udvikling giver anledning til bekymring både blandt ortodokse og ikke-religiøse jøder, som frygter, at staten med tiden vil miste sit jødiske særpræg

Loven om Tilbagevenden 1950

Denne lov fastlægger vilkårene for statsborgerskab i Israel. Den første del blev vedtaget den 5. juli 1950, få år efter oprettelsen af staten Israel; herefter fulgte flere tillæg, der nærmere definerede, hvem der var at betragte som jøde.

Loven om Tilbagevenden

1.

Enhver jøde har ret til at komme til dette land som en Oleh*.

2.

a. Aliyah* skal ske ved et Oleh visum.

b. En Olehs visum ydes til enhver jøde, der har udtrykt sit ønske om at bosætte sig i Israel, medmindre emigrationsministeren finder det godtgjort, at sagsøgeren...

1. er engageret i en aktivitet rettet mod det jødiske folk, eller

2. må formodes at udgøre en fare for folkesundheden eller statens sikkerhed.

3.

a. En jøde, der er kommet til Israel og efter ankomst har givet udtryk for sit ønske om at bosætte sig i Israel, kan, mens han stadig er i Israel, modtage et Oleh certifikat.

b. Begrænsninger, der er angivet i punkt 2b, skal også gælde for opnåelse af et Oleh certifikat, men en person skal ikke betragtes som værende til fare for folkesundheden på grund af en sygdom pådraget efter ankomst i Israel.

4.

Enhver jøde, der er indvandret i dette land inden ikrafttrædelsen af denne lov, og hver jøde, der blev født i dette land, hvad enten før eller efter ikrafttrædelsen af denne lov, skal anses for at være en person, der er kommet til dette land som en Oleh i henhold til denne lov.

5.

Emigrationsministeren er ansvarlig for implementeringen af denne lov og kan udstede forordninger om alle anliggender i relation til implementeringen, og også hvad angår udstedelse af Oleh visa og Oleh certifikater til mindreårige op til 18 år.

Loven om Tilbagevenden 1. tilføjelse

1.

I afsnit 2 (b) i Loven om Tilbagevenden...

1. fuld stop ved slutningen af punkt (2) skal afløses af et semikolon, og ordet "eller" indsættes derefter;

2. Følgende stykke indsættes efter stk (2): "(3) er en person med en kriminel fortid, som kan true den offentlige velfærd."

2.

I afsnit 2 og 5 i loven erstattes ordet "emigrationsminister" med ordet "indenrigsminister".

Loven om Tilbagevenden: 2. tilføjelse

1.

I Loven om Tilbagevenden indsættes de følgende afsnit efter afsnit 4:

4A.

a. Rettighederne for en jøde under denne lov og rettighederne for en Oleh under nationalitetsloven (nr. 5710 – år 1950) samt rettighederne for en Oleh under enhver anden lovbestemmelse, gælder også for et barn og barnebarn af en jøde, ægtefællen af en jøde, ægtefællen til et barn af en jøde og ægtefællen til et barnebarn af en jøde, bortset fra en person, der har været jøde og frivilligt skiftet religion.

b. Det skal være uden betydning, om en jøde, ved hvis ret, en ret i henhold til underafsnit (a) er påkaldt, stadig er i live, og om han er indvandret til Israel.

c. De restriktioner og betingelser, der er foreskrevet i forbindelse med en jøde eller en Oleh ved eller i henhold til denne lov eller af de love, der henvises til i underafsnit (a), finder også anvendelse på en person, der hævder en ret i henhold til underafsnit (a).

4B.

Ved anvendelsen af denne lov betyder "jøde" en person, der er født af en jødisk mor eller er blevet konverteret til jødedommen, og som ikke er medlem af en anden religion.

2.

I § 5 i Loven om Tilbagevenden tilføjes følgende i slutningen: "forordninger med henblik på sektioner 4A og 4B kræver godkendelse af forfatningen, lovgivningen og det retlige udvalg i Knesset".

3.

I Folkeregisterloven(nr. 5725- år 1965), indsættes følgende afsnit efter afsnit 3:

3A.

a. En person må ikke være registreret som en jøde af etnisk tilhørsforhold eller religion, hvis en bekendtgørelse i henhold til denne lov eller en anden indførelse i registreringsdatabasen eller et offentligt dokument viser, at han ikke er en jøde, så længe de nævnte bekendtgørelser, indførelser eller dokumenter ikke er blevet bestridt til Chefregistreringsembetsmandens tilfredshed eller så længe en deklatorisk dom af en kompetent domstol ikke har bestemt andet.

b. Ved anvendelsen af denne lov og enhver registrering eller dokument hertil, har "jøde" samme betydning som i afsnit 4B i lov af hjemrejse(nr. 5710-år 1950).

* Aliyah betyder "emigration af jøder" og Oleh betyder "en jøde der emigrerer til Israel".

Oversat til dansk fra: <http://www.knesset.gov.il/laws/special/eng/return.htm>

Fakta om Israel

Israel, som er på størrelse med Jylland, har i dag 6,2 millioner indbyggere, heraf er:

5 millioner jøder

1 million muslimer

130.000 kristne.